

تعدیل قضای

قرارداد از منظر فقه مقارن

www.ketab.ir

زینت جعفری فشارکی

جعفری فشارکی، زینت، ۱۳۶۴
ایران، قوانین و احکام
Iran, Laws, etc

تعدیل قضایی قرارداد از منظر فقه مقارن زینت جعفری فشارکی.
قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، مرکز نشر هاجر، ۱۴۰۰.

۱۶۰ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س م

۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۳۴۲-۳

فیبا / مسلسل: ۱۵۶۶

کتابنامه: ص. ۱۴۷-۱۶۰؛ همچنین به صورت زیر نویس.

قراردادها -- ایران -- اصلاح
Contracts -- Iran -- Modification

قراردادها -- اصلاح (فقه)

Modification (Islamic law) -- Contracts

عقود و ایقاعات (فقه)

Contracts (Islamic law)

۸۴۰۶۹۰۰ ۳۴۶/۵۵۰۲۲ KMHA

تعدیل قضایی قرارداد از منظر فقه مقارن

ناشر: مرکز نشر هاجر (ناشر تخصصی زن و خانواده)

نویسنده: زینت جعفری فشارکی ❁ نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۴۰۰

منبعه آرایی و طراحی جلد: واحد هنری مرکز نشر هاجر

شمارگان: ۳۰۰ نسخه ❁ تعداد صفحه: ۱۶۰ / رقعی

چاپ دیجیتال مبین ❁ قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۳۴۲-۳

نشانی: قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر
۹	مقدمه

فصل اول: مفهوم شناسی / ۱۱

۱۲	مفهوم شناسی
۱۲	تعدیل
۱۲	معنای لغوی تعدیل
۱۲	معنای اصطلاحی تعدیل
۱۳	قرارداد
۱۳	معنای لغوی قرارداد
۱۳	معنای اصطلاحی قرارداد
۱۴	تعدیل قراردادی
۱۴	تعدیل قانونی
۱۵	تعدیل قضایی

فصل دوم: بررسی مبنای فقهی تعدیل قضایی قرارداد / ۱۷

۱۸	قاعده نفی عسر و حرج
۱۹	مفهوم قاعده عسر و حرج
۲۰	قلمرو قاعده
۲۰	قلمرو قاعده نسبت به احکام وضعی
۲۲	قلمرو قاعده نسبت به امور عدمی
۲۴	قلمرو قاعده نسبت به لاضرر
۲۵	قلمرو قاعده نفی عسر و حرج در تعارض با ضرریا حرج دیگری
۲۶	قاعده لاحرج در قوانین ایران
۲۹	استدلال موافقان و مخالفان نظریه نفی عسر و حرج و نقد آن

سخن ناشر

در ستایش قلم، همین بس که سوره‌ای از قرآن کریم به این نام است و مطلع آن با سوگندی از پروردگار عالمیان در ارجمندی قلم آغاز می‌شود که:

﴿إِن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾؛ پیامبر اکرم ﷺ در تمجید کتابت می‌فرماید:

الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَتَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلَيْهَا عِلْمٌ تَكُونُ تِلْكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ وَأَعْظَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةٌ أَوْسَعُ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ؛ اگر مؤمن از دنیا برود و یک ورقه از خودش باقی بگذارد که بر آن علمی نوشته شده باشد، روز قیامت این ورقه حائل و ساتر و حاجب است بین او و بین آتش، نه تنها مانع از آتش است؛ بلکه خداوند تبارک و تعالی در عوض هر حرفی که بر آن ورقه نوشته است شهری وسیع‌تر از دنیا به اندازه هفت برابر به او اعطا می‌فرماید.

آری، قلم معجزه‌ی مانای اندیشه‌هاست؛ قلم ناب، پاسدارِ صدق و راستی و عدالت است و قلم ناباب اگر در دست نامه‌بین و ناهلان بیافتد، می‌تواند عامل انحطاط و کژروی‌ها باشد. قلم پاک مقدس و ماندگار است.

مرکز نشر هاجر یکی از اهداف خویش را حمایت از نشر آثار نویسندگان متعهد، می‌داند. این ناشر، آرمان بلند خود را در تولید آثار فخیم و با حمایت از نویسندگان پرتلاش، قابل تحقق می‌داند و امید است، در پرتو قوت علمی و سلاست قلمی نویسندگان جوان در استمرار خط کتابت و دفاع از اندیشه‌های متعالی و آموزه‌های نورانی و انسان‌ساز مکتب قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام خدمتی ارزشمند به جامعه علمی فرهنگی ارائه نماید.